Ч. 290 Четвер 30 грудня 1899 (11 січня 1900). Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
за чверть року „	1·35
місячно . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

Запросини до передплати.

За кілька днів скінчимо девятий рік нашого видавництва а приступимо до десятого. В проґрамі нашій не змінить ся нічого. Маємо докази на то, що наші читателї зрозуміли добре цїль нашого видавництва і пізнали ся на єго практичности. Будемо длятого і на дальше старати ся лиш ще більше розширити і поглубити дотеперішну проґраму в напрямі практичнім, так, щоби кождий з наших читателїв мав дїйстний хосен з нашої часописи та не жалував того гроша, який на ню видасть. Будемо докладати всїх сил, щоби наша часопись стала ся жерелом всякого знаня і несла сьвітло правди і науки в як найширші круги нашого народу, в як найдальші закутини нашого краю.

Одержавши від родини померлого в 1898 р. славного нїмецкого ученого і повістеписателя, Юрия Еберса призволенє перекладу, зачнемо з новим роком друкувати найкрасшу єго повість в трех томах **Донька короля египетского.** Яка вартість сеї повісти, може найліпше посьвідчити та обставина, що она вийшла сего року вже в шіснайцятім виданю нїмецкім і многими тисячами примірників розійшла ся по всїм сьвіті, не говорячи вже про переклади єї на инші европейскі язики. Повість ся єсть заразом і вельми поучаюча, бо знакомить читателя з цїлим старинним сьвітом, з єго житєм, з єго звичаями і обичаями. Впрочім незадовго будуть наші читателї самі мати нагоду переконати ся о вартости сеї повісти.

Але коли ми з своєї сторони робимо все що можемо, щоби нашу часопись зробити хосенною для наших читателїв, то мусимо і наших читателїв просити о поміч іменно же о то, щоби они приєднували нам як найбільше прихильників і передплатників, та щоби з цїлою енерґією виступали против всїх тих, що хотїли би держати наш нарід в темнотї і длятого з цїлою завзятостию аґітують против „Народної Часописи“.

„Народна Часопись“ буде і в новім роцї виходити під тими самими услівями, що доси, а іменно:

Передплата у Львові в агенциї дневників Стан. Соколовского, пасаж Гавсмана, число 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік	4 Кор.	80 с.
на пів року	2 „	40 „
на чверть р.	1 „	20 „
місячно	— „	40 „

Поодиноке число 2 сотики.

З почтовою посилкою:

на цілий рік	10 Кор.	80 с.
на пів року	5 „	40 „
на чверть р.	2 „	70 „
місячно	— „	90 „

Поодиноке число 6 сотиків.

Вісти полїтичні.

(До ситуациї. — З австрийскої делеґациї. — Полудневo-африканьска війна.)

Нїмецка лїберальна праса вяже обставину, що сими днями мають зібрати ся провідники клюбів лївицї і нїмецких сторонництв на наради, з наміром дра. Кербера, аби приєднати для свого кабінету когось, хто не належав би до Ради державної, але був близьким приятелем нїмецкої лївицї. — Вісти з нїмецкого жерела говорять, що Цїсар розважує дві можливости, а іменно кабінет дра. Кербера і кабінет бар. Гавча. Цїсар мав поручити кождому з них

---

7)

Спадаючі зьвізди, метеори і комети.

III.

Комети або мітли небесні і страх, який они ширять між людьми. — Чи правда, що комета віщує війну? — Найбільші комети. — Як виглядають комети і кілько їх єсть на небі? Польованє на комети і спосіб їх означуваня.

(Дальше).

Такі комети, щоби їх можна видїти голим оком на небі, то рідкі з'явища, котрі показують ся ледви що кільканайцять або й кількадесять лїт. Тай то не всюди їх видко і не в кождій порі. Длятого, хто хоче мати добре понятє о тім, як виглядають комети, мусить обмежити ся на докладні рисунки сих тїл небесних або таки на сам опис. Рисунки з давних часів суть однакож дуже невірні; в них більше фантазиї того, що рисував, як природної правди. На декотрих старих рисунках бувають комети представлені як би справедешні мечі, котрих вістре єсть або просте, щораз вузше, чим ближше до кінця, або так закривлене, як в так званих турецких шаблях. Єсть то найлїпший доказ погляду в давних часах на сї тїла небесні, і того страху, який они ширили. Але навіть і дуже добре з вільного ока рисовані комети суть дуже недокладні. Найвірнїйші образи з них маємо аж з найновійших часів, коли то фотоґрафія в спостереженях астрономічних зачала грати важну ролю.

Звичайна велика комета, видна добре голим оком, представляє ся так: На темнім небі, засїянім лиш множеством ясних вірок, видко одну якусь велику і ясну зьвізду, від котрої іде в гору величезний ясний хвіст, званий також мітлою, котрий робить таке враженє, як би тота зьвізда, від котрої він виходить, летїла десь в долину і лишала поза собою довжезну ясну смугу, котра при самій зьвіздї єсть найвузша, а чим дальше від неї, тим стає ширша і менше ясна. Боки тої смуги бувають або оба однаково рівні, або трохи вигнуті; в сїм послїднім случаю горішний бік слабше вигнутий а долїшний більше, і тогди мітла або хвіст комети єсть каблуковато вигнута, і робить таке враженє як би зьвізда гнала великим півколесом по небі. Часом від головної смуги відколе ся ще одна або дві менші, тоненькі і блїді смуги. Звичайно показує ся при кометї лиш один хвіст, але бувають комети, що мають нараз і по пять довгих і виразних хвостів. Велика комета в 1744 р. мала 5 хвостів.

Звичайно буває хвіст загнений в ту сторону, з котрої комета приходить, подібно як дим від льокомотиви тягне ся в ту сторону, з котрої льокомотива їде. Ясність хвоста не єсть всюди однакова; звичайно один бік єго, іменно той, що звернений в ту сторону, в котру комета суне ся, єсть яснїйший, противний бік єсть менше ясний, а межи обома по серединї єсть ніби темна прогалина. Але хоч би як хвіст комети був ясний, то все-таки видко крізь него всї тоті зьвізди, попри котрі він пересуває ся і собою заслонює. Хвіст комети виглядає длятого як би якась рідка сьвітяча мрака, крізь котру видко зьвізди на небі. Та часть комети, що єсть на самім переді і обернена в ту сторону, де зайшло сонце, визначує ся найяснїйшим і найвиразнїйшим берегом, називає ся головою комети і від неї виходить хвіст.

Оттак представляють ся звичайно великі комети очам чоловіка; при докладнїйших же розслїдах представляють они тілько всїлякиx ріжниць, що годі їх всїх тут описати.

Мітла або хвіст комети буває всїлякої величини. Є комети, при котрих ледви що слїдно якийсь хвіст, а бувають знов такі, котрих хвіст тягне ся майже по цїлім небі; ледви що голова комети покаже ся над овидом, а вже хвіст єї тягне ся високо понад нашими головами в противну сторону неба, аж майже знов до овиду. З тої довготи хвоста комети, яка нам здає ся на око, і з дїйстної єго віддали від нас можна обчислити правдиву довготу хвоста. При тім виходять так величезні числа, що правдиву велич комет майже аж трудно поняти. Показує ся з того, що комети то найбільші тїла небесні, які ми взагалї ще можемо виміряти. Так н. пр. комета Донатї'го, котру було видко дня 10 жовтня 1858 р., мала хвіст довгий на 80 мілїонів кільометрів. Коли подумаємо собі, що голова тої комети знаходить ся в тім місцї де сонце, то хвіст єї ся-

взяти ся на власну руку до промощеня дороги новому кабінетови. Подають вже навіть назвища будучих міністрів. І так до кабінету дра. Кербера мали би увійти: Гартель, Ґоес, Вельзерсгаймб, Віттек, Білиньский, Розек і Йоркаш-Кох. Мала імовірність, аби др. Кербер не підняв ся зложеня нового кабінету, але колиб так стало ся, то тогді вступив би до него в першім ряді бар. Ґавч, а з ним разом утворили би нове правительство пп.: Віттек, Вельзерсгаймб, Бакеґем, Клярі, Бем-Баверк, Штірґ і др. Бобжиньский. Як др. Кербер, так і бар. Ґавч хочуть мати в своім кабінеті Чеха і Німця як міністрів без теки. — Виконуючий комітет правиці має зібрати ся в найблизших днях на наради. — Здаєть ся майже на певно, що доки не буде утворений новий кабінет, доти не може бути бесіди о новім зібраню Ради державної. В кругах спільних Делеґаций оповідають собі, що в будучім кабінеті дра. Кербера міністерство судівництва обіймив би намістник Моравии ґр. Спенс-Боден, а по ніи на намістника буде покликаний давний міністер просьвіти ґр. Білянд-Райдт.

Вчера зібрала ся австрийска делеґация на повне засіданє. Президент ґр. Феттер навязуючи до промови делеґата дра Ґреґра, виголошеної на послїднім засіданю, зганив его вискаэ о австрийских урядниках. Відтак заінтерпелював дел. Пацак міністра справ заграничних, яких він імив ся средств супротив видалюваня польских і ческих робітників, а австрийских підданих з Німеччини. З черги прийшло до дискусиї над звичайним і надзвичайним буджетом войсковим. Забрав голос дел. Пацак і заявив, що Чехи не можуть голосувати за войсковим буджетом. До того спонукують їх причини, які випливають із внутрішних відносин, особливож ворожий настрій войскових властий супротив Славян. При тім покликав ся на події підчас контрольних зібрань, де строго карано всіх, хто відозвав ся инакше а не по німецки. — Дальше забрав голос п. Евг. Абрагамович і домагав ся реформи карного закона войскового, жалував ся на лихе поведенє войскової старшини з підчиненими і заявив вкінци, що Поляки будуть голосувати за буджетом. — Говорили ще Чехи пос. Кафтан і Страньский та жалували ся на войскову управу, що она піддержує в армії німецкого духа. Німецкий пос. Гец обговорював більшючий буджет войсковий в Австриї та заявив ся за тридержавним союзом, бо той союз єсть заборолом мира. По промові дел. Оппенгаймера, що домагав ся підвисшеня офіцирских плат і дра Шнайдера що приписав вину національних борб в Австриї жидам, перервано наради і назначено слідуюче засіданє на нині.

На поли полуднево-африканьскої війни не лучило ся сими днями нічого замітнїйшого. Доносять лиш, що ґен. Жубер скликав оногди до Колензо загальну раду военну Бурів, на котрій уложено дальший плян военний. — З Вашінґтона доносять, що правительство трансвальске не позволило американьскому конзулеви в Преториї заступати анґлійских підданих, а то тому, що не бажає мати на своїй земли ніякого представителя Анґлії ні посередного ні безпосередного.

Новинки.

Львів дня 10-го січня 1900.

Редакция і адміністрация „Народної Часописи“ містить ся тепер в бюрах „Gazet-и Lwowsk-oï“ в каменици ч. 12 улиця Чарнецкого на II-ім поверсї і туди треба адресувати всякі письма.

— **Іменованя**. Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів надала посади: а) почтмайстрів: в Варяжи Теоф. Лукасевичеви, почтовому експедиторови, в Городенці Юл. Бренерови, почтмайстрови; б) почтових експедиентів: в Копюшкові Леоп. Вальчевскому, в Яремчи Стан. Бобровскій, в Вигнанці Стан. Чапоровскому нач. стациї, в Торговисках Фр. Новакови експедиторови, в Тамановичах Мих. Годовицкому, в Сороцку Стеф Наварецкому, в Мошкові Мар. Бодзиньскому, в Зашкові на двірци нач. стациї Ів. Панасевичеви, в Райтаровичах експедиентці Анґ. Оржеховскій, в Товстобабах Матильді Червінка, в Пасічній експедиентці Ол. Бартовій, в Космачи експедиентці Соф. Петрицкій, в Ляшках коло Бобрівки Володим. Виханьскому, в Верхраті на двірци начальникови стациї Стан. Липчакови, в Зимній воді-Руднї на двірци начальникови стациї Ант. Міллерови, в Лївци коло Львова експедиентці Єл. Герман, в Слободі золотій висл. підофіцирови жандармериї Йос. Лацисковскому.

— **На фонд закупна дому на захоронку** для опущених дітий і сиріт бідних зарібників в місточку Печеніжині під управою СС. Служебниць Прч. Діви Мариї від 1-го падолиста до кінця грудня 1899 жертвували: Р. Т.: „Перша галицка Спілка акцийна для промислу нафтового в Печеніжині 100 зр.; Єго Преосьвящ. Кир Йосиф др. Сембратович в Римі 40 зр.; Вп. О. Йосафат Кобриньский 5 зр.; Д. Стедри, директор рафінериї 10 зр.; з квести церковної в Печеніжині 8 зр.; крилошанин о. Теодор Пюрко 1 зр.; крилошанин о. Йосиф Кобиляньский 1 зр.; Л. Т. 50 кр., з квести церковної в Мирківці 2 зр. 25 кр.; в Навечеріє празника С. О. Николая зібрано 13 зр. 43 кр.; Вп. о. Йосиф Бурачиньский 1 зр.; парохіяни з Княждвора 1 зр. — Комітет складаючи ласкавим жертводавцям сердечну подяку, звертає ся до всіх милосердних сердець сочувствуючих недоли кляси зарібничої, хотяй би найменшим датком до забезпеченя будучности тої добродійної Інституциї ласкаво причинити ся. — За комітет: *Йоан Шмерикоескій.*

— **Нагорода для добрих слуг.** Дня 30-го грудня відбула ся в галицкій касї щадничій у Львові 32-га з черги роздача премій з фундациї гал. каси щадничої під іменем Фелїцияна Лясковского, призначена для добрих слуг у жителїв міста Львова. Сума призначена до роздачі виносила 980 корон. а розділено єї межи 26 слуг. І так дістали: 60 корон Людвика Маціевич (преміована вже четвертий раз); по 50 корон (преміовані вже три рази); Текля Нащак, Іван Гредїль, Катерина Баглай, Ан. Москвяк і Анастазия Медвідь. По 40 корон (наділені по раз другий): Кароль Дзюбанкевич, Катерина Гвоздецка, Анна Запорайко, Михайло Харатон, Мария Врба, Катерина Сокульска і Анна Кашицка. По 30 корон (наділені по раз другий): Агафія Шепта. Тит Матвіїв, Ілько Старовецкий, Єва Мацак, Андрій Марунак і Дария Стефанова (вже були раз нагороджені). Перший раз нагороду по 30 корон дістали: Анастазия Вишиньска, Михалина Бабуховска, Іванна Волек, Франц Врана, Лавро Питель, Магдалина Кузьма і Катерина Влодковска.

гав би своїм кінцем аж поза дорогу планети Меркура. Ще більший хвіст мала комета з 1843 р. Колиб голова тої комети була там, де сонце, то хвіст єї сягав би від сонця, почерез дорогу нашої землї аж до Марса. Хвіст той був бицна 250 міл. кільометрів довгий.

Із сих кількох примірів видко вже, як великі суть комети. Колиж до тої їх величини додати ще їх велику ясність, то можна собі легко уявити, яке враженє мусїли комети здавен давна робити на людий. До найбільших комет, які видко було у нас в минаючім столїтю, належать комети з лїт 1807, 1811, 1835, 1843, 1858, 1861, 1862, 1874, 1881 і 1882. Найяснїйшою зі всїх комет, які лиш доси було видко, була комета з 1882 р. З давнїйших часів звістні слїдуючі великі комети.

Хіньскі лїтописи розповідають, що в дуже давних часах появила ся була велика комета, що від єї сьвітла погасли були всї зьвізди і з ночи зробив ся був ясний день. Римский учений, Сенека, розповідає, що за єго часів появила ся була так велика комета, як місяць; она була дуже ясна а сьвітло єї було червоне. Грецкий учений Арістотелес розповідає знов, що в роцї 371 перед Хр. появила ся була комета, котрої ясна і широка мітла займала третину неба. В роцї 43 перед Хр., в короткім часї по смерти Цезаря, появила ся була так ясна комета, що єї навіть в день в само полудне було ще добре видко на небі. Римляни вірили в то, що та комета прийшла на то, щоби забрати душу Цезаря і занести єї межи богів. Ту комету називали Римляни „зьвіздою Юлія“ (Цезаря) (Julium Sidus) та казали, що і сонце плакало за Цезаром та покрило ся блїдою ослоною.

За часів римского цїсаря Нерона в 60 р. по Хр. появила ся була комета, від котрої зблїдло було сьвітло всходячого сонця. В роцї 1402 з'явили ся були дві великі і ясні комети. Комету, що показала ся була в 1532 р., видко було через цїлий день на небі. Комета що показала ся була в 1618 р., за часів Кеплера, в першім роцї трийцять лїтної війни, мала так довгий хвіст, що єї конець ще не зійшов був на небі, коли голова єї була вже на серединї неба; хвіст той був ще тим страшнїйший, що не кінчив ся острим шпилем, але розширяв ся що раз більше. Комета з 1860 р. була так велика, що хоч єї голова зайшла була зараз по заходї сонця, хвіст єї, дуже довгий і широкий, стояв все ще цїлу ніч на небі.

Але найбільшою зі всїх комет, а в своїм часї найстрашнїйшою була комета з 1744 р. Сьвітло тої комети після справоздань тодїшних астрономів було вже дня 1 лютого того року яснїйше, як сьвітло зьвізди Сіріюса; дня 8 лютого сьвітло єї було сильнїйше як сьвітло планети Юпітера а з початком марта сьвітила она навіть яснїйше як планета Венус (вечірна зоря), так що з темного місця видко єї було на небі о першій годинї сполудня. Наконець відзначали ся своєю величиною комета з 1769 р., котрої хвіст займав більше як четвертину неба, і комета з 1861 р., котрої хвіст в часї свого найбільшого розвою займав дві третини неба.

Довготу хвостів з комет не так легко обчислити, як то здає ся, а то головно длятого, що хвіст чим дальше до кінця тим блїдший і наконець губить ся, так, що по правдї трудно знати, де він дійстно кінчить ся, а відтак і єго положенє не завсїгди єсть однакове, так, що він здає ся нам коротшим як єсть в дійстности. А всеж-таки як ми то вже повисше видїли обчислено довготу хвостів деяких комет і показало ся, що они страшенно довгі, такі як майже половина нашого сонїчного сьвіта, такі довгі, як від сонця до землї, ба ще довші бо аж до марса а навіть ще довші.

Так само величезні суть і голови комет. Голова комети з 1811 р. мала в промірі що найменше мілїон кільометрів, отже була звиш 80 разів ширша як наша земля по серединї, а навіть ще 7 разів більша як найбільша з планет нашого сьвіта, Юпітер в своїм промірі. Голова тої комети була своїм обємом 340 разів більша від обєму Юпітера а 510.000 разів більша від обєму землї. Притім невчислено хвоста, котрий своєю довготою був більший як від сонця до нашої землї. Розуміє ся, що коли комета відкине від своєї голови свою масу на тілько мілїонів кільометрів, то не може єї опісля назад притягнути до себе і тимто поясняє ся, що деякі комети, котрі частїйше вертають назад до нас, показують ся щораз менші.

Крім великих комет, видних голим оком, єсть ще богато малих комет, котрі можна видїти лиш при помочи дальновидів або телескопів. Такі комети називають ся длятого т е л е с к о п о в и м и. На телескопових кометах не видко анї голови анї хвоста або т. зв. мітли. Телескопова комета єсть то к р у г л а в м р а к а т и м я с н ї й ш а, ч и м б і л ь ш е д о с е р е д и н и. Так виглядають навіть ті, що мають мітлу, скоро лиш дійдуть близько сонця. Ясний осередок такої комети, котрий иноді виглядає дуже згущеним і таким ясним, як би яка справдешна зьвізда, називаємо я д р о м, а мрачну єго ослону, котра чим більше під верх (ніби до краю, до берегів) тим більше рідне і ніби розпливає ся, називаємо к о м о ю. Сего століття відкрито найбільше таких малих телескопових комет.

Цікава річ, кілько може бути всїх комет? Славний астроном Кеплер сказав, що тілько, кілько риб у мори. Та й безперечно правду сказав. Ба, їх може єсть ще більше, бо ми можемо числити хиба лиш ті, що приходять в наш сонїчний сьвіт, але кілько єсть їх поза нашим сьвітом, — того годї вже хоч би лиш здогадувати ся; а що они там суть, то нема й сумнїву, бо прецї они приходять звідтам до

— **Самоубийство.** До галицкого готелю у Львові заїхав онogди вечером поручник 36 полку краєвої оборони з Коломиї, найняв собі комнату на першім поверсї і казав збудити ся о 4-ій год. рано, бо має дальше їхати. Коли слуга готелевий о назначеній порі збудив его, гість сказав, що вже не поїде. Збудивши ся рано, післав собі по пиво, але не вставав з постелї. Пізнійше вже по полудни, около 2 год. післав хлопця по цигара. Коли той вернув, побачив з перестрахом тїло поручника лежаче в крови коло постелї. На земли лежав револьвер, а в нїм чотири ще не вистрілені набої. На місци самоубийства з'явила ся зараз комісия полiцийно-санїтарна. Самоубийник лишив два листи; в однім заадресованім до заряду шпиталю ґарнїзонового, просив, щоби тїло его секцiоновано, — а другий був заадресований до капiтана краєвої оборони, команданта компанiї, в котрiй самоубийник служив. Причина самоубийства незвiстна.

— **Огнї.** В ночи з 3-го на 4-го н. ст. січня (з середи на четвер) вибух в Ленiвцї коло Перегиньска страшний огонь і знищив вісїм господарств, з котрих тілько два були обезпечені. Причина огню поки-що незвiстна.

— **З Коломиї.** Лїтературно-драматичне товариство в Коломиї устроює при участи Коломийского Бояна на дохід Бурси сьв. Архистр. Михаила і будови Народного Дому в Коломиї в сали Сокола в пятницю 12-ого січня Маланчин вечер. Представлені будуть „Підгіряни“, мельодрама в 3 актах Ів. Гушалевича, музика М. Вербицкого при акомпаняментi військової музики 95 п. п. Закінчить „Привiт Нового року“, образ із живих осiб, осьвітлений бенґальским огнем. Межи актами концерт військової музики, котра відограє найновійші композициї музичні. Стрій візитовий. Буфет у власнім заряді. Участь в забаві лиш за оказанем запрошеня і з малою доплатою на музику. Початок вечера точно о год. $7^1/_2$. Цїни місць: крісло першорядне 2 корони, другорядне 1 кор. 60 сот., в дальших рядах 1 к. 20 с.; на балькона льожа 8 кор., нумероване місце 1 к. 20 с.; партер 80 с., ґалерия 60 с., для учеників, військових до фельдфебля, міщан і селян по 50 с. Добровільні жертви приймають ся з подякою. Білети можна дістати в „Народній Торговли“ а в день представленя від 6 год. вечером при касї. — Загальні збори товариства „Родина“ в Коломиї відбудуть ся дня 14 н. ст. січня о 6-ій, а колиб тогдї не було комплету, то другі збори о 7 годинї вечером в комнатах товариства при якімнебудь числї членів. По заг. зборах відбудесь лїцитоване часописий.

— **Борба з божевільним на водї.** На каналї, що від Дунаю пливе через Відень, побачили онogди люди якогось чоловіка, що ходив понад берегом каналу і щось голосно говорив сам до себе та розкладав руками. Нараз розбіг ся він і скочив у воду о скілько міг найдальше від берега, а вода лиш сплила ся за ним. В одній хвили зібрало ся множество людий по обох боках каналу, і гадали, що чоловік той вже пропав. Якийсь полiцiян сїв чим скорше на човенце, що було привязане коло берега, але здавало ся, що він вже того чоловіка не здогонить, бо вода понесла его, викинула ще раз на верх, але відтак знов вхопила на спід. Аж ось над'їхав перевізник своїм пороном до місця, де плив на водї потапаючий. Здавало ся вже, що він того чоловіка в одній хвили виратує. Та ба, перевізник сам мало не пожив смерти. Ледви що перевізник вхопив потапаючого за руку і хотїв тягнути на порон, як той став кричати і боронити ся та й собі тягнути перевізника у воду. Почала ся люта борба', порон став хитати ся і перехиляти ся, і здавало ся, що перевізник упаде у воду, або остаточно пустить упертого самоубийника. Аж ось удало ся перевізникови вхопити самоубийника за одіж на грудех і витягнути на порон. Аж тепер, коли надплив і полiцiян, удало ся завзятого кандидата на самоубийника успокоїти, і показало ся, що то був чоловік божевільний, котрий в приступі божевільности кинув ся у воду.

— **Кроваве весїлє.** З Риму доносять: В селї Каналь, провінциї Кунео відбувало ся вінчане. Коли молода пара мала виходити з церкви, свояки і знакомі хотїли на її честь дати кілька вистрілів. Полiция не дозволила на те, так що прийшло до бійки. Полiциянти зневолені були ужити оружия. Їх стріли влучили молодих, що щасливі виходили з церкви. Молодий, що числив 22 лїт, влучений кулею в серце, упав неживий на місци, а молоду, ґанену тяжко в голову, занесено в траґічного місця домів.

— **Померли:** Лев Турбацкий, слухач прав і лїтерат, співробітник „Дїла“, дня 8 с. м., у Львові в 24-тім році житя; — Іполит Литвинович, радник висшого суду краєвого, у Львові в пятницю дня 5 с. м., в 55-ім році житя.

Штука, наука і лїтература.

— **Лїтературно-наукового Вістника** вийшла книжка І. за січень 1900 року і містить в собі: *Євшан-зілле*, поемо Миколи Вороного. — *Жидівска дитина*, новеля Наталї Кобриньскої. *Перехресні стежки*, повість Івана Франка. — *Вечірний сьвіт*, оповідане Бориса Грінченка.— *Злодїй*, різдвяне оповідане Вячеслава Потапенка. — *Чудо Пуран-Баґата*. Оповідане Р. Кіплїнґа. — *Гріх*, сцени Даґни Пшебишевскої. — *Міщани і селяни*. Нарис із повісти Еміля Золя „Fécondité“. — *Атта Троль*, сон лїтньої ночі, Поема Генріха Гайне. — Часть наукова: *Наталїя Кобриньска*, М. Грушевского. — *Жіноча доля в сучаснїй нїмецкій лїтературі*, Е. Деґена. — *Людові унїверситети*, Евгена Косевича. — *Із чужих лїтератур*, написав Ів. Франко. — *Малюнки Івана Труша*, написав Іван Франко. — Хроніка і бібліоґрафія.

Телеґрами.

Відень 10 січня. Управитель мінїстерства скарбу бар. Йоркаш-Кох мав вчера перед полуднем довшу нараду з угорским мінїстром скарбу дром Люкачем. Угорский мінїстер вернув пополудни до Будапешту.

Париж 10 січня. Вчера зібрала ся на ново палата послів. Президентом вибрано 308 голосами дотеперішного президента Дешанеля. Бріссон одержав 221 голосів. В сенатї вибрано провізоричним президентом Фейлерса а его заступником Міньона.

Льондон 10 січня. Бюро Райтера доносить з Дурбану під д. 3 с м.: Нїмецкий пароход „Герцоґ“ задержано в північній части заливу Деляґоа і віддано морскому судови. Між подорожними „Герцоґа“ єсть також портуґальский ґубернатор з Замбессі.

нас. Доси знає ся 800 комет. З тих около 500 єсть записаних в лїтописях всїляких народів, а около 300 відкрито телєскопами за несповна 300 лїт. Але очевидно їх мусить бути далеко більше як 800, бо треба знати, що чим дальше они відходять від сонця, тим стають темнїйші і для нас невидимі. Они гублять ся десь в темнім просторі сьвітовім, бо ми не можемо дальше слїдити за ними як лиш два рази так далеко як від нас до сонця. Одиноку виїмку під сим взглядом творить комета 1889 І, котру відкрив Барнард 2 вересня 1888 р. із зьвіздарнї Ляйк (Lick), а котру видко було через 971 днів, аж до 1 мая 1891 р. Тоту комету можна було видїти ще так далеко в просторі сьвітовім як 8 разів від нас до сонця, отже межи дорогами планет Юпітера і Сатурна.

Здає ся, що найбільше комет єсть поза тим кругом, який ми можемо засягнути нашими дальновидами, а котрий стоїть ще під впливом нашого сонця. Петербурґский учений, Клебер, обчислив, що в тім окрузї як дорога планети Нептуна єсть яких 5900 комет, а що року приходить туди і відходить звідтам яких 240 комет.

Мимо так великого числа комет, не легко їх відкрити, а що они незвичайно інтересні тїла небесні, то межи астрономами поробили ся в найновійших часах специялїсти, котрі нічим більше не займають ся, лиш шуканем комет, они формально полюють на комети, а то тим охотнїйше, що деякі товариства учені визначують нагороду за відкрите нової комети. Таких астрономів, що полюють на комети, єсть найбільше в Америцї, але єсть їх богато і в Европі. До польованя на комети служить окремий телескоп, котрим систематично перешукує ся небо цїлими ночами. Той телескоп єсть прикріплений до крісла, на котре сїдає той, що полює на комети, і шукає всюди по небі раз коло разу. До такого шуканя треба мати велику терпеливість і витревалість. Одним з таких найзручнїйших і найщасливійших „мисливих“ на комети єсть Деннїґ, коли не помиляємо ся, нинї при зьвіздарни в Штрасбурзї. Він каже, що за кождою з тих пять комет які відкрив, шукав через 120 годин.

Скоро який зьвіздар відкриє якусь комету, дає зараз телєґрафічно знати до центральної межинародної стациї в Кіль, а звідтам зараз дають знати до всїх зьвіздарень по цїлім сьвітї. Тогди кожда зьвіздарня слїдить окремо за новою кометою, і переконує ся, чи то дїйстно нова. Скоро так єсть, і скоро який американьский „мисливий“ вже борше не відкрив тої комети, то щасливий „мисливий“ дістає нагороду. В противнім случаю трудив ся він надармо, бо щасливійший Американець забирає єму нагороду зперед носа.

Коли же покаже ся, що дїйстно відкрито якусь нову комету і її ще нема в списї комет, котрий знаходить ся в кождій зьвіздарни, то новій кометі дають назву і записують до книги. Скоро нововідкрита комета єсть одною з тих, що лиш раз приходять наш сонїчний сьвіт а відтак виходять з него і щезають на віки, то її означають лиш числом року і додають до неї римске число порядкове и. пр. „1881 III.“ а то значить, що то єсть третя комета яку в сїм роцї відкрито і то одна з тих, що щезають на віки, скоро лиш вийдуть з него. Коли же нова комета єсть одною з тих, що то правильно по кількох лїтах вертають до нашого сонця, то її називають по імени того, котрий її відкрив. Тогди каже ся: „комета Білї“, „комета Вайнека“, „комета Тампля І.“ і т. д.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

Для Львова і Галичини
головний склад і експедиция
WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.
находить ся
у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.
Аґенция дневників і оголошень
принимає також
пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

„КУХАРКА РУСКА“

одинока знаменита книжка в рускій мові з приписами вареня — обіймає:
приписи на всї СТРАВИ МЯСНІ, всїлякі зупи, мучні страви, страви рускі, огородовини, незвичайні соси, приладжуванє шинок, набілу; ради для господинь конче потрібні і т. и.

Цїна 70 кр.

Можна купити в книгарни рускій у Львові.
По присланю переказом почтовим 76 кр. висилає посилку franco „НАРОДНА ДРУКАРНЯ“ **Ст. Манецкого** і Спілки у Львові, ул. Коперника ч. 9.

Ново отворена
Аґенция дневників і оголошень
у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9.
принимає
ОГОЛОШЕНЯ
до всїх дневників
по цїнах оригінальних.
До
„Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“
може принимати анонси виключно лиш ся Аґенция.

ПОБІЛЬШЕНЯ ФОТОГРАФІЇ

цїлком вірні оригіналови аж до природної величини артистично виготовлені. — В паспарту. Цїна за портрет величини 37x45 цм. разом з портом і опакованєм **5 зр. 10 кр.**, в хороших рамах **9 зр. 60 кр.** (аж до 5-тьох клґр. франко).

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**
Львів, Пасаж Гавсмана.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень
Пасаж Гавсмана ч. 9,
принимає оголошеня до всїх дневників
і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарні В. Лозинського під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).